
Titel

Lithium bij ouderen; wat als de nierfunctie verslechtert?

Naam, functie, instelling

Anna Krikke, psychiater PAAZ Antonius Ziekenhuis Sneek

Toelichting en Leerdoel

Bespreken aan de hand van casuïstiek op een PAAZ polikliniek welke dilemma's zich voordoen bij verslechtering van de nierfunctie bij ouderen met chronisch lithium gebruik.

De 'Richtlijn Renale bijwerkingen chronisch lithium gebruik' van de Nederlandse federatie voor Nefrologie, biedt enige handvatten die zullen worden besproken.

Leerdoel: overzicht verkrijgen van de belangrijkste stappen uit de richtlijn en de praktische toepassing in de te maken keuzes voor een individuele patiënt in de spreekkamer.

Titel

Het ontregelde brein; een psycho-immunologische benadering van de bipolaire stoornis.

Naam, functie, instelling

Benno Haarman, psychiater, hoofd behandelzaken afd. Stemmingsstoornissen, UCP-UMCG

Toelichting en Leerdoel

Er zijn de laatste jaren steeds meer aanwijzingen dat patiënten met een bipolaire stoornis, schizofrenie of een andere psychiatrische aandoening een ontregeling van hun immuunsysteem hebben. Er kan daarbij sprake zijn van een verhoogde activatie van verschillende bij de immuunreactie betrokken lichaamscellen met verhoogde afgifte van cytokines (signaalmoleculen). Deze activatie kan van invloed zijn op het serotonine mechanisme en andere biologische systemen die bij psychiatrische aandoeningen een rol spelen. Ook zijn er aanwijzingen dat ontstekingsremmende geneesmiddelen een bijkomend gunstig effect kunnen hebben in de behandeling.

In deze presentatie zal aan de hand van onderzoeksresultaten inzicht worden gegeven in de mogelijke relatie tussen immuunsysteem en pathogenese van de bipolaire stoornis.

Titel

SWITCH-BD: actigrafie en dagboekstudie naar slaap en stemming

Naam, functie, instelling

Rixt Riemersma-van der Lek, psychiater Lentis, onderzoeker UCP-UMCG

Toelichting en Leerdoel

De SWITCH-BD studie onderzoekt de relatie tussen slaap- en ritme veranderingen en stemmingsveranderingen. In totaal 20 patiënten worden 180 dagen gevolgd, waarbij ze een actiwatch (de MotionWatch8) dag en nacht dragen en daarnaast twee keer per dag een dagboek invullen. 's Ochtends een slaapdagboek, 's avonds de Lifechart, de Sociale Ritme Meter en een aantal extra VAS-items. Eén keer per week vullen zij ook de IDS-SR en ARSM in.

In deze presentatie zal de achtergrond van de studie worden toegelicht en mogelijk de eerste preliminary bevindingen van deze lopende studie.

Titel

Dagboekstudie naar het stemmingsbeloop bij de bipolaire stoornis.

Naam, functie, instelling

Fionneke Bos, *promovendus Rob Giel Onderzoekscentrum (UMCG)*

Toelichting en Leerdoel

Mensen met een bipolaire stoornis schommelen vaak sterk met hun stemming en kunnen het lastig vinden om hier grip op te krijgen. Door middel van het regelmatig bijhouden van stemming, maar ook activiteiten op de mobiele telefoon zou meer inzicht verkregen kunnen worden in stemming en wat de stemming beïnvloedt (bijvoorbeeld: ben ik vaak opgewekter als ik met anderen ben?). Tijdens deze presentatie zal een onderzoek worden gepresenteerd waarbij men gedurende drie maanden 5x per dag vragen over stemming en activiteiten heeft ingevuld. Er zullen voorbeelden getoond worden van de persoonlijke rapporten die na afloop met de patiënt en de behandelaar worden besproken. We hopen dat deze rapporten de patiënt en behandelaar meer inzicht bieden in stemmingswisselingen en de factoren die daar invloed op hebben.